

A Fővárosi Ítéltábla az SBGK Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bajkai István ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Németh L. Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 19. napján kelt 33.P.20.419/2014/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperesnek az alperes által szerkesztett ... internetes oldalon ... napján „...” címmel megjelent cikkében írtak miatt előterjesztett sajtóhelyreigazítás iránti keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül bruttó 30.000 forint perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 36.000 forint illetéket.

Határozatának indokolásában ismertette a Pp. 342. § (1)-(2) bekezdésének, a 343. § (1) bekezdésének; az Alaptörvény IX. cikke (1), (2), (3) bekezdésének; az Smtv. 4. § (1), (2), (3) bekezdésének, 10. §-ának, 12. § (1)-(2) bekezdésének; a PK 12, 13, 14, 15. számú állásfoglalásnak, valamint az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) és a 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozata indokolásának rendelkezéseit.

Az alperesi védekezés okán vizsgálta a felperes keresetőségi jogát. A PK 13. számú állásfoglalásra hivatkozással e körben azt állapította meg, hogy függetlenül attól, hogy a cikkben két helyen is felmerült a felperes neve, a keresetében megjelölt helyreigazító közleményében írtak alapvetően nem a felperes személyére vonatkozóan kerültek megfogalmazásra az újságcikkben. Utalt arra, hogy a cikk

tárgyát egy feljelentés alapjául szolgáló eseménynek az ismertetése képezi. Kétségtelen tény, hogy a felperes is a feljelentettek között szerepel, ez azonban nem jelenti egyidejűleg azt is, hogy a felperes személyét közvetlenül érintő, valótlan tényállítások kerültek volna megfogalmazásra. A sajtó szabadon beszámolhat arról, ha egy ügyben feljelentés születik. A feljelentés maga is olyan tartalmú véleménynek, a tényekből levont következtetésnek minősül, ami önmagában még esetleges megalapozatlansága esetében sem eredményezheti a feljelentésben érintett személyek személyiségi jogának a megsértését, illetve nem szolgálhat sajtó-helyreigazítás alapjául.

Mindezen indokok alapján elsődlegesen tehát azt állapította meg, hogy a felperest keresetösségi jog az általa közzétenni kért sajtó-helyreigazítási közlemény vonatkozásában nem illeti meg.

Másodlagosan azt is megállapította az első fokon eljáró bíróság, hogy a felperes az alperes által megfogalmazott tényekből levont következtetések körében kérte a helyreigazító közlemény közzétételét, ami véleménynyilvánítás esetén kizárt. A cikkben írtak tényalapjuk tekintetében megegyeznek az ügyben keletkezett döntésekkel, a döntéselőkészítő iratokban foglalt tényekkel. Az, hogy az alperes szerint az adott döntés károkozásnak minősíthető, a felperes szerint pedig a legprudensebb döntés született, a felek részéről kialakított vélemény kategóriájába tartozik.

Tételeken elemezte az elsőfokú bíróság a felperes négy pontban megjelölt helyreigazítási kérelmét is.

- Azon kérelem vonatkozásában, miszerint az írásban súlyos valótlanságokat állított az alperes a felperessel összefüggésben, arra mutatott rá, hogy a bíróságnak mindig konkrét tényállítások tekintetében kell megfogalmaznia a helyreigazítási közleményt, így nincs lehetőség a cikk egészére vonatkozó helyreigazítási közlemény közzétételére.

- Nem látott lehetőséget annak közzétételére, miszerint az alperes „tévesen sugallta”, hogy a felperes, mint a ... Önkormányzatának polgármestere, vezető tisztségviselője az önkormányzat vagyonával szabálytalanul, kárt okozó módon gazdálkodott volna. Az Smtv. 12. §-ának értelmében „téves sugallás” helyreigazítás alapjául nem szolgálhat. Egyebekben megjegyezte, hogy téves sugallás nem valósult meg, az alperesi tényekből levont következtetését jelenítette meg a cikkben.

- A jogügyletre vonatkozó „szövevényes” jelző használatát a véleménynyilvánítás kategóriájába tartozó közlésnek ítélte meg. Az alperest a sajtószabadság és a szólás- és véleménynyilvánítás joga alapján is megilleti az a jog, hogy szövevényesnek minősítsen olyan jogügyleteket, amelyekre vonatkozóan kételyeit fogalmazta meg.

- Az ugyancsak annak közzétételére irányuló kérelem tekintetében, miszerint tévesen sugallta az alperes azt, hogy a ...-üggyel és a korábbi cégtulajdonossal, ...val a szóbanforgó megállapodás összefüggésben áll, az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a véleményét fogalmazta meg, a téves sugallás tekintetében pedig a korábbiakban kifejtett álláspontjára utalt vissza.

A valóság közlésére irányuló felperesi kérelmet szintén véleménynyilvánításként

értékelte, amely nem tartalmaz tényállítást, így sajtó-helyriegazítás iránti perben a valóság körében annak közlésére nem látott lehetőséget.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13, 15. §-a, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú határozat megváltoztatását és az alperes kötelezését kérte a keresetében megjelölt helyriegazítás közlésére.

A perbeli legitimációját érintően a PK 13. számú állásfoglalásra hivatkozással álláspontja az volt, hogy miután a cikk már a legelejen megjelölte azt a személyi kört, akiről az írás szól, és maga is ebbe a személyi körbe vonható, az írás név szerint is megemlíti, keresetösségi joggal rendelkezik. Utalt arra is, hogy a cikk egy tényállítással kezdődik („...”) és csak ezután történik hivatkozás a feljelentésre. Az írás nem pusztán egy feljelentésről tudósít, hanem tényként állítja, hogy az ügylet több tízmilliós kárt okozhat ...nak. A közöltek nyomán az átlagolvasóban az a kép alakul ki, hogy olyan dolgokról fog olvasni, ami személyéhez, polgármesteri tisztségéhez köthető.

Megalapozatlannak tartotta azt az indokolásbeli megállapítást, miszerint az alperes által megfogalmazott tényekből levont következtetések körében kérte a sajtó-helyriegazítást. A helyriegazítási kérelmében kifogásolt állítások nem újságírói véleménynek minősülnek, hanem tényállítások. Az alperes azt állította, hogy az a megállapodás, amelyről a cikk beszámol, több tízmilliós kárt okozhat az önkormányzatnak. Az alperes állításának valóságát nem igazolta. A feltételes mód használata még nem jelent véleménynyilvánítást, a leírtak az átlagolvasó számára azt az üzenetet hordozzák, hogy az önkormányzat által megkötött megállapodás kár előidézésére képes, mindez hamis látszatot kelt.

Ugyanez igaz a „még többet veszíthet” közlésre is.

Nem értett egyet azzal az állásponttal, miszerint helyriegazítás alapja téves sugalmazás nem lehet. Helyriegazítás iránti kérelmének alapja egyértelműen a valótlan tényállítás volt.

A „szövevényes” kifejezés használata sem pusztán véleményt tükröz, hanem az ügylet bonyolultságát, követhetetlenségét kifejező megállapítás. Szövegösszefüggésében a kifejezés használata azt a hamis látszatot kelti, hogy az ügylet számai a ...-perhez is elvezetnek.

Kiemelte, hogy az újságírói vélemény is alapulhat valótlan tényeken, illetve tüntethet fel tényeket hamis színben, ezért a helyriegazítás vélemény esetén sem kizárt. Ha a kifogásolt állítások értékítéletnek, véleménynyilvánításnak minősülnek is, azok egyértelműen valótlan tényeken alapulnak, így helyriegazíthatók.

Álláspontja szerint a cikk szándékosan mosta össze a megállapodást és a ...-ügylet.

Az „érdekeltségébe tartozó” kijelentés is tényállítás, nem vélemény; az állítás valótlan, mert a cég a megállapodás megkötésekor már nem tartozott ... érdekeltégi körébe, annak új tulajdonosa volt, ezt a cégjegyzék is alátámasztja.

Sérelmezte továbbá, hogy az első fokú ítélet nem tartalmaz megállapítást „kivétel nélküli pernyertességre” utaló állításra vonatkozóan, amely állítás azt az üzenetet hordozza, hogy az önkormányzat jobban járt volna, ha perrel érvényesíti a követelést a megegyezés helyett. Ezen valótlan állításával az alperes éppen a megállapodás kárt okozó jellegét kívánta erősíteni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, az indokolásában foglaltakat azonban csak részben osztotta.

A sajtó-helyreigazításra irányuló kereseti kérelemmel érintett alperesi írás tartalmát tekintve a cikk valóban arról az önkormányzati képviselő-testületi ülés előterjesztésében szereplő ügyről szól, amelynek következtében feljelentés született hűtlen kezelés és hivatali visszaélés miatt a felperessel és más személyekkel szemben. Ennek tényére figyelemmel - a felperes által megjelölt helyreigazítási kérelem tartalmától függetlenül - nem állapítható meg az, hogy a felperes a jogvitában keresetőségi joggal nem rendelkezik, miután az adott ügy, az ahhoz kapcsolódó megállapodás megkötése, majd az annak következményeként született feljelentés következtében a leírtak vonatkozásában az érintettsége egyértelműen fennáll.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy abban az esetben, ha az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedik, hogy az igényt érvényesítő felperes keresetőségi joggal nem bír, ennek kimondását követően a továbbiakban nem szükséges állást foglalnia abban, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti igény - annak érdekét érintően - alapos-e vagy sem.

Tekintettel azonban arra, hogy az első fokon eljáró bíróság a továbbiakban - a fentiektől eltérő jogi álláspontja ellenére - lefolytatta a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy a kifogásolt sajtóközleményben történt-e olyan tényállítás, amely alapján az Smtv. 12. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján helye lehet sajtó-helyreigazításnak, az elsőfokú bíróság határozata érdemben felülbíráható volt.

A sajtó-helyreigazítás speciális jogintézmény. A helyreigazítási közlemény közzétételére irányuló kérelemben a sérelmet szenvedett félnek pontosan meg kell jelölnie azokat a konkrétumokat, amelyekre az igényérvényesítését alapítja. Az Smtv. 12. § (1) bekezdésének - elsőfokú bíróság által helyesen idézett - rendelkezéséből kitűnően valótlan tény állítása, híresztelése vagy való tények hamis színben történő

feltüntetése esetén követelhető olyan helyreigazító közlemény közzététele, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tények kerültek hamis színben feltüntetésre és ehhez képest melyek a való tények. Abban az esetben, ha az érintett fél kérelmében nem jelöli meg határozottan és egyértelműen, hogy melyek ezek a valótlan tényállítások vagy mely való tényeknek került sor a hamis színben való feltüntetésre, nincs lehetőség a sajtó-helyreigazítás elrendelésére.

Ekként a helyreigazítási kérelem 1. pontjában foglaltak vonatkozásában az elsőfokú bíróság jogszerűen foglalt állást. A kérelem 2, 3. és 4. pontjához kapcsolódóan ugyancsak helytállóan került sor annak megállapítására, hogy „téves sugallat” sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet, az idézett jogszabályi rendelkezés valótlan tényközlést, illetőleg való tény hamis színben való feltüntetését kívánja meg. A 3. ponttal kapcsolatosan ugyancsak helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a „szövevényes” jelző használata következtében nincs lehetőség helyreigazításra, miután az adott minősítés egyértelműen véleménynyilvánításnak és nem tényállításnak tekintendő. Ezen kifejezés használatában megnyilvánuló véleményformálásra a sajtó-helyreigazítás nem terjedhet ki.

A „kivétel nélküli pernyertességre” utaló állítás nem képezte a felperes helyreigazítás iránti kérelmének tárgyát, ezért ezen kitétel vonatkozásában az első fokon eljáró bíróságnak nem kellett állást foglalnia.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyására a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján került sor.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán előlegezett fellebbezési illeték megfizetésére köteles, melynek tárgyában a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdésének szabályára.

Az alperesnek a másodfokú eljárás során perköltsége nem merült fel, így e vonatkozásban a másodfokú bíróság a határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2014. szeptember 25.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő